

Af *la Cour, Hage, Lunn, Holger Petersen, Piper og Rambusch:*

Til § 3.

Paragraffen udgaa.

De stillede Ændringsforslag sættes først til Behandling.

Forsvarsministeren (J. C. Christensen):

Jeg har tilladt mig at stille et Ændringsforslag til Lovforslaget, og jeg skal ikke anvende mange Ord til dets Anbefaling her, idet jeg kan indskrænke mig til at henvise til den Forhandling, som fandt Sted her i Lørdags netop om Affattelsen af den første Sætning af § 3 i Lovforslaget. Ændringsforslaget, saaledes som det her er stillet, dækker nøje den Mening, som ligger i Overenskomsten, nemlig at Landbefæstningen bliver at nedlægge i Aaret 1922, inden 31. Marts. Dette gaar Forslaget ogsaa ud paa, og jeg haaber saaledes, at naar dette bliver vedtaget, der ikke kan være Rum for nogen som helst Misforstaaelse. Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale Ændringsforslaget til det høje Tings Vedtagelse.

Ordføreren (Jørgen Pedersen): Jeg kan paa Flertallets Vegne ganske slutte mig til den Anbefaling af det foreliggende Ændringsforslag, som blev fremført af den højtærede Forsvarsminister. Det gaar jo kun ud paa yderligere at tydeliggøre den Bestemmelse i § 3, der har været omtvistet.

Et Mindretal har stillet et andet Forslag til samme Paragraf, et Forslag, som gaar ud paa, at Paragraffen skal udgaa. Da dette Forslag har en saa indgribende Betydning, at det, hvis det skulde blive vedtaget, og en saadan Vedtagelse fastholdtes, vilde medføre, at den hele Forsvarsreform strandede, finder jeg det rigtigt allerede nu at gøre nogle Bemærkninger om den Situation, som vilde fremkomme, dersom dette blev Resultatet.

At den Paragraf, der her er Tale om, er kommen til at staa i det Forslag om Befæstningsanlæg, som foreligger for det høje Ting, har jo sin Grund deri, som tilstrækkelig bekendt, at der for en Maanedstid siden i det andet Ting mellem 3 Venstregrupper blev indgaaet en Overenskomst, nemlig Grupperne „de 27“ og de to „11-Mandsgrupper“, en Overenskomst, der i sine Hovedtræk blev godkendt af et Flertal af Folketingets Højre som Grundlag for Dannelsen af Ministeriet Holstein. Da denne Overenskomst har sin Betydning eller i hvert

Fald sin Interesse ogsaa med Hensyn til den forestaaende Afstemning, skal jeg med den højtærede Formands Samtykke tillade mig at oplæse den. Den lyder saaledes: „Grupperne tilsige Grev Holstein-Ledreborg deres Støtte til Dannelsen af et Venstreministerium, der gennemfører Forsvarslovene paa Grundlag af Folketingets Afgørelse ved anden Behandling. Angaaende de hidtil værende Uoverensstemmelser mellem Grupperne er følgende Afgørelse truffen: Den nuværende Landbefæstning opretholdes indtil 31. Marts 1922. Til Landbefæstningens Vedligeholdelse i det nævnte Tidsrum anvendes det samme aarlige Beløb som hidtil. Det nordre Fløjfort flyttes til et sydligere Punkt, idet dets Karakter udelukkende som Kystfort opretholdes. Det er Forudsætningen for Overenskomsten, at hver af Parterne bevarer sin Overbevisning angaaende Spørgsmaalet om Københavns Sikring imod Landsiden. Givet er kun, at Landbefæstningen bliver at nedlægge i Aaret 1922, hvis Rigsdag og Regering ikke forinden have fattet anden Beslutning. At dette til enhver Tid staa Rigsdagen frit for, ogsaa efter Befæstningslovens Vedtagelse, er en saa selvfølgelig Ting, at man fra 11-Mandsgruppernes Side ikke har ment at burde fastholde Ønsket om, at der i Lovens Tekst fastsættes noget Tidspunkt for en saadan Afgørelse“. Dette er Ordlyden af Overenskomsten, saaledes som den blev forelagt Hans Majestæt Kongen og gennem Ritzaus Bureau udsendt til Bladene. Det fremgaar heraf, at de, der afsluttede denne Overenskomst, ikke blot have vedkendt sig en forskellig Overbevisning angaaende Københavns Sikring mod Landsiden, men at de ogsaa have fundet det rigtigt at udtale, at Forudsætningen var, at de bevarede denne Overbevisning, følgelig ogsaa Ret til i Fremtiden at handle i Overensstemmelse med den. Naar altsaa i det andet Ting nogle have stemt for § 3 i den Overbevisning, at vort Forsvar er bedst tjent med, at København ligger aaben mod Landsiden, og at de faste Værker, der nu findes, derfor bør nedlægges, er der andre, som have stemt for den ud af den modsatte Opfattelse og i Forventning om, at Rigsdag og Regering, forinden Bestemmelsen angaaende Fæstningens Nedlæggelse skal føres fra Papiret ud i Livet, ville være komne til den Erkendelse, at de af de nuværende Værker, der paa det Tidspunkt, da Spørgsmaalet maatte rejses, have militær Værdi, ikke kunne nedlægges, medmindre der paa anden Maade tilveje-